

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

I ZDRAVENI DRŽAVI
JE ŠE NA MILJONE DO-
LARJEV NEODBODENIH.

Ustavni amendment mora biti
vreden za obdobje dividend, na
katero ne plačajo vlastekapitalisti
nebenega davka, pravi senator
Watson.

REPUBLIKANSKA STRANKA
UTEČNE DOŽIVETI ZA-
STRANEGA STRAHOVIT
PORAZ.

Washington, D. C. — Feder-
Pre. — Preden stopi Hardingov
v administracijo pred narod s
zadavanjem, da bi bila zoper
izmena, bo moral preboleti
vreboj za preureditev delželj-
nega davka, če hoče, da ne bo re-
publikanska stranka strahovito
porazena na prihodnjih predsed-
niških volitvah.

Senator Jim Watson opozarja
stari gardo, da bo Harding teme-
ljito poražen, če si upa svilati na
bogata več davkov, karor jih
morajo plačevati sedaj.

Senator Jim Watson je najbrž
na krv poti, če misli tako. Časi,
ko je bil bogata edini vladar v
teh delih, se umikajo. Vsa v
zadnjih mesecih so se ljudem za-
čele odpirati oči, da so jeli bolj-
bolj uvidevati, kam lahko zavede-
jo kapitalisti deželo.

Amerika bi bila stokrat na bolj-
šem, če bi ne bila prisiljena v roke
ameriške in inozemski plutokracije.
Ta kasta ne pozna nobene me-
je, kadar gre za njeno bisago. One
gre pre cehovskih trupel, da do-
sele svoje samopasne namene.

V Združenih državah je še na
miljone in miljone dolarjev ne-
obdačenih, dočim mora povprečen
državljan te delce plesati dav-
ku do nasilja mojih ruk in za-
stranega pritravati od ust sebi
in svoji družini. Med tistimi, ki
nugolagajo z milijoni in milijoni
dolarjev neobdačenih dividend, ni
najti delavstva, ni najti večine a-
meriškega ljudstva. Tam je dobi-
ti le peščico ameriških milijonar-
jev. In ker ti narekujejo smerni-
cam washingtonske politike ter
narejajo postave za to deželo, se
more ljudstvo pokoriti proti avoji
polji tej peščici.

Med republikaničnimi demokrati
so se v zadnjem času pojavili du-
hovi, ki bi radi videli, da bi se na-
rod izmobil tistih ljudskih pijavk.
Zato pride sedaj marsikaj na dan,
kar bi drugače morda ne prišlo že
desjetletja. To tudi veliko pripo-
mora k temu, da se ljučstvu od-
pirajo oči, in da si ljudje drugače
tolmačijo izjave, ki pridejo iz ust
tega ali onega zveznega senatorja,
ki ni v vrstah radikalnih in
progressivnih elementov.

Davčni izvedenec med progre-
ssivnimi poslanci James A. Freer
je stopil v javnost s seznamom
(Dalje na 3. strani.)

Iz delavskoga sveta.

(Federated Press.)

Stavka rudarjev je v teku v
Shaysidu, O., ker Webb Coal Co.
soča plačati dela pri odstranjevanju
kamna na ozkih premogovih
filah. Pogodba, katero je družba
podpisala, določa, da mora biti to
delo plačano. Prizadetih je čez
600 rudarjev, ki so soglasno gla-
bovali za štrajk.

Baroni premoga v Australiji bi
radi usili rudarjem zmicanje me-
sečne 33 odstotkov.

Stavka mornarjev v Novi Ze-
landiji je bila izgubljena. Delaveci
so morali sprejeti pogoje deloda-
jalev.

Zvišanje mezde. Unija tiskars-
kih delavcev v Chicagu št. 3 je v
pogajanju z lastnikom tiskarn do-
segla zvišanje mezde za pet dollarjev
v tednu, pri ponovnem delu
za šest dollarjev. Najmanjša
tedenška mezda tiskarskih delav-
cev znaša zdaj \$40 za podnevnino in
\$51 za ponočno delo: največja me-
zda je \$60. Delaveci delajo 44 ur
v tednu.

Okrug 400 jeklarskih delavcev
Schawabovih tovarnah v Bett-
lehum, Pa., je na štrajku. Delaveci
novevajo večjo mezdo. Včinoma
so Madjari in Španci.

Pregled večjih dnevnih
dogodkov.

Amerika.

Sleparske "oljne kompanije"
izmazle pol miljarde dolarjev iz
lahkovernih ljudi.

Leganorji razkrivajo voj-
ne profitarje.

Zapiranje premogovnikov v Il-
linoisu je pričelo.

Inozemstvo.

Jean Longuet izjavil v Londo-
nu, da francoski socialisti strmo-
glavijo Poincareja v prihodnjem
letu. V Essenu je zastavalo 55,-
000 delavcev.

Ruski učenjak naznani, da je
iznašel sredstvo zoper slepoto.

Katoliški vikar Bučkovič ustre-
ljen v Moskvi.

Mirovna konferenca med Turki
in zaveznički se obnovi v Lozani
15. aprila.

**SELEPARJI Z DEL-
NICAMI IMAJO
BOGATO POLJE.**

Delnice olja, katerega ni nikjer,
so prinesle sleparjem pol
miljarde dolarjev.

Washington, D. C. — Justični
departement se je začel заниmati za
sleparske kompanije, ki prodaja-
jo oljne delnice in za ta svoj po-
selj izkorabljava pošto. Uradniki
justičnega departmента, ki vodijo
preiskavo o tej stvari, so presene-
čeni nad lahkovernostjo ljudi, ki
gredo tem lopovom tako radi na
limanic. V preteklem letu so
kompanije "oljnih vrelcev" v Tex-
asu in drugod oropale Američane
ne zbriljivo pol miljarda dolarjev.

Holdenov načrt, pravi Lowett,
bi potisnil sistema Union Pacific
in Southern Pacific globoko v
zemljo, kjer je nista bila nikoli
v kamor ni nobenega razloga, da
gredo tem lopovom tako radi na
limanic. V preteklem letu so
kompanije "oljnih vrelcev" v Tex-
asu in drugod oropale Američane
ne zbriljivo pol miljarda dolarjev.

Holdenov načrt bi osabil sta-
re Harrimanove proge s tem; da
bi jim naprtil proge, s katerimi
nimaš nobenega novida; da
potem tekmovati s svojimi na-
ravnimi zaveznicami.

"Da se izognem napačnemu
umevanju mojih nazorov," pravi
Lowett, "bi rad pridodal še to,
da veliko preveč pričakujejo ne-
kateri krogi od takme konsolidacije.
Poleg tega pa bi nastala še
jako televna vprašanja o tem,
kako ugotoviti vrednost železni-
čkih delnic in kako odškodovati
različne delničarje majhnih stran-
skih prog.

"V Združenih državah je mnogo
neuspelnih železnic. Te bi mora-
li biti likvidirane. In brez vsa-
kega dvoma bi radi lastniki le-teh
naprtli v slučaju konsolidacije
svoja bremena na močne in u-
spečne proge."

Kapitalist ti strašno nerad da
iz rok, kar ima enkrat v svoji ob-
lasti. Železnic se žile, po katerih
se pretaka življenjska kri vseh
industrij. Dokler ni bilo teh, ni
bilo skorih nikakvih industrijev.
Ko so se pa razredile po delzeli,
je zacetela tudi industrija. Železnic
so tako velikanskega po-
mena posebno za kmečke pridel-
ke, ki so podlagi vsemu industrijs-
kemu življenju, da bi bilo brez
njih izhajati v današnjih časih.

Železnic so narodnega pome-
na. Ali so pa še vedno tako raz-
predene, da je vozinja strašno vi-
soka, in zahtreva lastnika le-teh
naprtli v slučaju konsolidacije
svoja bremena na močne in u-
spečne proge."

Nauk našim delavcem: Ne ku-
pujte delnic od nikogar! Delnic
ki so res kaj vredne, ne prodaja-
nih delavcem. Te pokupijo ban-
kirji.

**Ameriški skebje nimajo
sreča v Mehiki.**

Mehiška policija je arstirala 60
stavkokarov in zdaj je ogenj
v strehi.

Mexico City, Mehika. — (Feder-
ated Press.) — Sestdeset stavkokazov,
ki so hoteli nadomestiti stavkarje
v tovarni iončenih cevi v Tacubie,
nedaleč od Mehikiškega mesta, je
bilo arstiranih čim se je prikazali.

Pozneje je bilo 55 stavkov izpuščenih,
pet pa pridržanih v zaporu.

Med pridržanimi je tudi Američan
Frank Reyna. Lastnik tovarne, ki
je tudi Američan, se je obrnil na
ameriškega diplomatskega zastop-
nika, naj naredi pritisak na mehi-
ško vlado, da izposluje izpustitev
stavkov in konec stavke, toda do-
segel ni še neskončno.

Stavka traja že pet tednov in
ves ta čas vihra nad vsemi vhodi
v tovarno delavskih rdečih zastava
v znachenju, da je štrajk v tovarni
in svarilo skebom, naj se drže
prod. Delaveci zahtevajo zvišanje
mezde.

Zvišanje mezde. Unija tiskars-
kih delavcev v Chicagu št. 3 je v
pogajanju z lastnikom tiskarn do-
segla zvišanje mezde za pet dollarjev
v tednu, pri ponovnem delu
za šest dollarjev. Najmanjša
tedenška mezda tiskarskih delav-
cev znaša zdaj \$40 za podnevnino in
\$51 za ponočno delo: največja me-
zda je \$60. Delaveci delajo 44 ur
v tednu.

Okrug 400 jeklarskih delavcev
Schawabovih tovarnah v Bett-
lehum, Pa., je na štrajku. Delaveci
novevajo večjo mezdo. Včinoma
so Madjari in Španci.

VERNE.

Chicago in okolica: V četrtek
jano in mrslo. Severni vetrovi:
Solice izide ob 5:27, zaida ob

**ŽELEZNIŠKI BARONJE
ŠE DALEČ OD SPOJIT-
VE ŽELEZ. SISTEMOV.**

Lowett nasprotuje tosodavni
Holdenovi predlogom, ki jih je
predložil še pred nedavnim med-
državnim trgovskim komisijom.

**KARIMA ENKRAT BOGATIN
V SVOJIN KLESČAH, DA NE-
RAD JE ROK.**

San Francisco, Cal. — Železni-
ška sistema Southern Pacific in
Union Pacific bi morala biti spo-
jena, če bi naj bile stare hillake
železniške proge na zapadu zdrž-
ene, kakor je to predložil med-
državni trgovski komisijom Hale
Holden, ki je predsednik železni-
škega sistema Chicago, Burlington
in Quincy. Tako je dejal pred komi-
sijom Henryjem C. Hallom pred-
sednik železnic Union Pacific
Robert S. Lowett.

Po mnenju tega mora biti kon-
solidacija ali spojitev železnic
Great Northern, Northern Pacific
in Burlington, kakor predložil
Holden v njegovem nad-
tu Štirih sistemov na zapadu Že-
leznic, ustvarila sistem, ki bi da-
dalje presegal tekmece po tistem
projektu.

Holdenov načrt, pravi Lowett,
bi potisnil sistema Union Pacific
in Southern Pacific globoko v
zemljo, kjer je nista bila nikoli
v kamor ni nobenega razloga, da
gredo tem lopovom tako radi na
limanic. V preteklem letu so
kompanije "oljnih vrelcev" v Tex-
asu in drugod oropale Američane
ne zbriljivo pol miljarda dolarjev.

Holdenov načrt bi osabil sta-
re Harrimanove proge s tem; da
bi jim naprtil proge, s katerimi
nimaš nobenega novida; da
potem tekmovati s svojimi na-
ravnimi zaveznicami.

"Da se izognem napačnemu
umevanju mojih nazorov," pravi
Lowett, "bi rad pridodal še to,
da veliko preveč pričakujejo ne-
kateri krogi od takme konsolidacije.
Polet tega pa bi nastala še
jako televna vprašanja o tem,
kako ugotoviti vrednost železni-
čkih delnic in kako odškodovati
različne delničarje majhnih stran-
skih prog.

"V Združenih državah je mnogo
neuspelnih železnic. Te bi mora-
li biti likvidirane. In brez vsa-
kega dvoma bi radi lastniki le-teh
naprtli v slučaju konsolidacije
svoja bremena na močne in u-
spečne proge."

Nauk našim delavcem: Ne ku-
pujte delnic od nikogar! Delnic
ki so res kaj vredne, ne prodaja-
nih delavcem. Te pokupijo ban-
kirji.

**Ameriški skebje nimajo
sreča v Mehiki.**

Mehiška policija je arstirala 60
stavkokarov in zdaj je ogenj
v strehi.

Mexico City, Mehika. — (Feder-
ated Press.) — Sestdeset stavkokazov,
ki so hoteli nadomestiti stavkarje
v tovarni iončenih cevi v Tacubie,
nedaleč od Mehikiškega mesta, je
bilo arstiranih čim se je prikazali.

Pozneje je bilo 55 stavkov izpuščenih,
pet pa pridržanih v zaporu.

Med pridržanimi je tudi Američan
Frank Reyna. Lastnik tovarne, ki
je tudi Američan, se je obrnil na
ameriškega diplomatskega zastop-
nika, naj naredi pritisak na mehi-
ško vlado, da izposluje izpustitev
stavkov in konec stavke, toda do-
segel ni še neskončno.

Stavka traja že pet tednov in
ves ta čas vihra nad vsemi vhodi
v tovarno delavskih rdečih zastava
v znachenju, da je štrajk v tovarni
in svarilo skebom, naj se drže
prod. Delaveci zahtevajo zvišanje
mezde.

Zvišanje mezde. Unija tiskars-
kih delavcev v Chicagu št. 3 je v
pogajanju z lastnikom tiskarn do-
segla zvišanje mezde za pet dollarjev
v tednu, pri ponovnem delu
za šest dollarjev. Najmanjša
tedenška mezda tiskarskih delav-
cev znaša zdaj \$40 za podnevnino in
\$51 za ponočno delo: največja me-
zda je \$60. Delaveci delajo 44 ur
v tednu.

Okrug 400 jeklarskih delavcev
Schawabovih tovarnah v Bett-
lehum, Pa., je na štrajku. Delaveci
novevajo večjo mezdo. Včinoma
so Madjari in Španci.

VERNE.

Chicago in okolica: V četrtek
jano in mrslo. Severni vetrovi:
Solice izide ob 5:27, zaida ob

**GOMPERS SILI HARDINGA,
NAJ AMERIKA STOPI V
HAŠKO RAZSODIŠČE.**

Washington, D. C. — "The Fed-
erationist", uradno glasilo Ameri-
ške delavske federacije, katere
predsednik je Gompers, poziva
predsednika Hardinga v svoji
zadnji številki, naj ne opusti boja
za vstop Združenih držav v haško
razsodisce. Članek, ki ni nihče
drugi kot Gompers, piše, da Ameri-
ška delavska federacija stoji za
Hardingom v tem boju.

**TO JE ZA VAS,
LEGIJONARJI!**

Raskrinkavajo "junake

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J.
in čitateljev Prosvete.

Brookwood, Katonah, N. Y. — Članstvo S. N. P. J. ima na razpravi tri inicijative. Ena izmed teh, kateri se hočem nekoliko do takniti, se nanaša na volitve glavnega odbora S. N. P. J. potom splošnega glasovanja. Gotovo je pretečna večina članstva v načini jednoti, kateri se izvrstno dopade ideja, imeti priliko kandidirati za glavnega odbornika, voliti in voljeni biti za ta odbor. Do tukaj, mislim, da se vsi strinjam. Vedoma ali nevedoma ima vsak to ali enako misel in željo raditega, ker to se močno dopade našemu načinu mišljanja in ker največ mislimo objektivno in le tako malo subjektivno. Jedro gori omenjene inicijative je, da ima vsak član S. N. P. J. pravico glasovati, oziroma voliti glavni odbor potom splošnega glasovanja in nadalje, da ima vsak član, ki se šenti sposobnim, pravico in priliko kandidirati v omenjeni odbor, aka zadost zahtevam točke 11., člen VIII. In to zavaro naj ima vsake dve leti v imenu demokracije.

Gotovo je, da je veliko število članstva pri S. P. J., ki v zamahu vidi pravi ideal vgori omenjeni rezoluciji. Mislim pa tudi, da je prveč članov, ki gledajo bolj kritično na to inicijativi; in kar je prvi ideal, je ravno slednjim skeptizmom. Med zadnjimi sem tudi jaz.

Oglejmo si prvo, točko 8., člen VIII, ki se v jedru glasi: Kandidata, ki agitira za svojo izvolitev ustmeno ali pismeno, se erte iz kandidatne listine, aka se mu to dokaže pred volitvami in aka pa po volitvah in je v sladaju izvoljen v glavni urad, se pa avtomatično odstrani iz tega odbora. Vsaki član ali članica, ki agitira ustmeno ali pismeno za izvolitev kakšnega kandidata, se suspenzira za dobo enega meseca in podvame volilne pravice za dobo enega leta. Izvrstna ideja Enaka modrost se zreali v paraleli farnomnega osemnajstega amandmenta (prohibicijonističnega) k ameriški ustavi. Sponzorji zadnjega zakona, ki naj bi globoko reformiral slovensko naravo, polno grehov in slabosti, so tudi prepovedali pod kaznijo izdelovanje pitja in prodajanja vseke opojne pijsace. Kako daleč in kak uspeh so ti reformisti dosegli, je splošno znano.

Z ekstremnimi zakoni, ki se fundamentalno tičejo človeške narave in ki stremejo podvreči in ji ukazovati, kaj sme in kaj ne sme, se njih namen je tako plamenit, nikdar ne da urešnili in roditi dober sad, aka je to v djametralnem nasprotju s človeško naravo. In slovenska narava vsa prepojena z hibami in človeškimi slabostmi, se ne da regulirati potom ukaza kot na primer konj z vojkami. S tem ni rečeno, da se je da modifisirati. Ali to mora biti več ali manj prostovoljno od strani posameznika, t. j. potom učenja in samospoznavanja.

Namen zgorajšnje točke je jasen kot pomladanski dan. Preprečiti vsako agitacijo, kot je v nji omenjeno. Motivirana je z mislio zadasj, da ako se agitacija dopusti med članstvom, bi rodila demoralizacijo, frikijo in naravnou slabje posledice. Z drugimi besedami povodano, želja po čistih volitvah in strah, vedoma ali nevedoma pred korupejo. Ta točka kakršna je, že naprej obsoja v pogubo namen inicijative. In avtor ne more prinesi bolje učinkujedege protiargumenta proti inicijativi in enemu izmed sam svojih argumentov v razlogih, katere navaja o potrebi sprejemna to inicijativa in to ne da bi se tega zavedal.

Rad priznam, da obširna in brezmejna agitacija v glasilu jene bi bila vse drugo kot pa kriptna ali informativna. Ali tudi v tem osiru bi se dala najti pot, po kateri bi vse članstvo lahko dobilo najbolje informacije o sposobnostih, ali našprotno, in karakterju posameznega kandidata, potom glasila. Informacije na podlagi točke 5., člen VII. niso zadostne in so lahko pretirane ali pa pomanjkljive; zadostovalo bi le v najboljih slučajih, to je, pri široko poznanih osebah. Ne vidim pa nič slabega, ampak ravno nasprotno, ako članstvo razmotri, na društvenih sejah ali izven od obih strani posameznega kandidata na podlagi vse evidence. In to je prepotrebno, aka se noče narediti iz takih volitev pravo farso v najboljšem sluhaju, še ponovno se izrazim, da je najbolj prikladen, efektiven

jaz sem absolutno in z vso vehe menzo proti vsakemu koraku, kateri stremi preprečiti vsako agitacijo bodisi ustmeno ali pismeno na način kot je to predpisano v točki 8., člen VIII. Ker prvič je to nemogoče brez trpljenja posledie, to je, kazni posameznika. Zapomnimo se to enkrat, da pravila niso in ne morejo biti zato, da ustvarjajo kriminalce, ker to bi bila lastna odsoba nas vseh, kakor tudi naše inteligence in naprednosti s katerimi smo po mninju avtorja "razlogov", tako visoko obdarjeni. In ta točka daje povod sihernemu članu ali članici, prelomiti jo vseki minutu za časa volitev. In drugič je združna agitacija prepotrebna v takem slučaju, aka hoče članstvo izbrati najboljše izmed dobrih kandidatov, za svoje glavne uradnike.

Naj omenim par delavskih (strokovnih) organizacij v Ameriki, ki imajo enak sistem volitev svojih glavnih odbornikov, kot je zapovedan vgori omenjeni rezoluciji. Prva je premogarska organizacija, druga pa zveza mednarodnih strojnnikov. Premogarjem je dobro znano, kako "demokratične" in "napredne" uradnike imajo. In tudi rojakom izven te organizacije je znano, da je vodstvo premogarske organizacije v najbolj reaktivnih rokah. Izjema je le v par distriktilih. V organizaciji mednarodnih strojnnikov ni dosti bolje. Njih glavni predsednik "Bill" Johnston, kako spremeno zavaja članstvo, in to mnogokrat s socialističnimi frazami. Ta organizacija se je potom zadnjih par konvencij izrekla za industrijski ucionizem in za samostojno delavsko politično akcijo. Ali sedaj, ko je prišel čas zato, se pa njih glavni odbor z Johnstonom na čelu z vsemi štirimi bori proti tem idejam. Ena glavnih vprašanj za napredne premogarje je to, kako iztrgati vodstvo organizacije iz rok reaktivarjem. In mnogo vodilnih in naprednih oseb v ameriškem delavskem gibanju je mnenje, da bo prej treba izvojevati staro, to je, konvenčni sistem volitve glavnega odbora.

Paradoks na celi situaciji je ta,

da je vodstvo premogarske organizacije bilo do leta 1898 vedno v rokah socijalistov. Od tega leta pa do časa projekta sedanjega sistema splošnih volitev glavnega odbora po članstvu, je bilo vodstvo organizacije v rokah socijalistov in progresivcev. In od kar je vpeljan po sedanjem sistemu, so se reaktivarji čvrsto ugnedili v sediu. Kuriozno je to, da je bil socialistično mislični element najbolj in lahko popolnoma instrumentalen, ki je doprinesel izpremembo od konvenčnega na najboljši sistem volitev glavnih odbornikov. In vse to se je zgodilo na račun "demokracije".

Sličen argument se sedaj rabi

med članstvom SNPJ, ki je nedvomno dedičina iz nedavne preteklosti. Advokatje "čiste demokracije" pravijo, da ako se to hoče doseči mora vsak član ali članica, ki se "čuti" sposobnim in ki zadosti gotovim zahtevam pravil, imeti priliko do kandidature za glavnega odbornika. Vsakemu članu ali članici se pa da pravico, da zanj glasuje. In v imenu "prave" demokracije se naj ta igra ponovi na vsaki dve leti in na ta način operira glavni odbor. Kar se zadosti, imam jaz suspekcijo, da bi se to lahko pokazalo kot zelo drag eksperiment za jednoto. Šola v glavnem uradu se naj vrši le v toliko, kolikor je absolutno potrebno in ne več. In kar se tiče prvega argumenta, da čista demokracija zahteva, da ima vsak član ali članica priliko in pravico kandidirati na način, kateri se je v drugih slučajih pokazalo kot žalosten eksperiment. Govoriti na prazni asumpciji proti ali za, bi bilo mlatanje prazne slame. V tem slučaju je potrebno od ene kot od druge strani faktičnih dokazov, skošno hoče, da ima tako argumentiranje v resnicu koristen pomen. V nasprotnem slučaju je to pa v najboljšem osiru prazno prerekanje.

Ravnato tako je tudi v trditvijo, da bi bilo priporočljivo iz gospodarskega stališča, aka se upelje sistem splošnih volitev glavnih uradnikov, ker to preveč stana, aka se vrši na konvenciji. Radoveden sem, kateri argument bi bil iz gospodarskega stališča končno močnejši. In te radovednosti upam, da nisem sam. Zato nujno prosim glavnega predsednika in glavnega tajnika S. N. P. J., da ob prvi priliki to proračunata in to se naj fakto objavijo v "Prosveti". V proračunu naj se vzame vse delo, ki nastane s tem v zvezi v glavnem uradu kakor tudi vse ostale stroške to je, pripravljanje in razpolaganje glagovnic, stetje-

glasov, tiskarna, posta v občini, ja in papir, nadzire stroški, ki nastanejo v zvezi z volitvijo na konvenciji. Nato naj se obe svoti, obsegajoči dobo štirih let v teh slučajih, primerjajo druga z drugo. Upam, da je članstvo S. N. P. J. dovolj zavedno in inteligenčno, da bo z veliko večino zagovorio inicijativo društva Sokol, št. 98. Ker tako daleč vse ono nismo še prišli, vsekaj tako upam, da bi nam bilo pod kaznijo prepovedano ustmeno ali pismeno agitirati o tako važnem vprašanju, kot naj bi bile volitve glavnih uradnikov S. N. P. J. In tudi, ako bi to ne bilo prepovedano, bi tak korak, kot ga zavzema inicijativa dr. št. 98, bil skrajno nepraktičen.

(Nadaljevanje "Govornica" na 5. strani.)

DEKLE UPENHALO ŠEST MOŠKIH V 27-URNEM PLESU.

New York, N. Y. — V plesanju brez prestanka je dosegel višek libka ženska Alma Cummings, ki je doma v San Antoniu, Texas, in starca 32 let.

Poprij je dosegel višek v Washingtonu na Angleškem dne 22. marca 1923 neki moški v petinajstih urah in štirih minutah. "Jaz bom pleša ne prestano 27 ur," je rekla Alma ter se tudi izplašila svojih besed. V tem času je upenhalo šest plesalcev.

SEVERUVA ZGRADIL VZVRZUJUJOČI
DRAŽEVNI IN DRUŽINSKI

Za srbeci kožu-rabite

SEVERA'S ESKO

Mlečopisno splošno

Priporočljivo za odpomček
pri zdravljenju srbečice
in reznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vašem lekarju.

W F SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Spančka voda je podna.

Pariz, 3. apr. — Iz Madrida po-ročajo, da je špančka voda poda-ja ostavko.

ZASTOPNIKI ZA LIST PROSVETO

so na delu, in skušajo dobiti tim največ mogoče naročnikov. V državi Pennsylvania sta brat Anton Ocepak in brat Jernej Kralj. V državi Ohio, brat Anton

Jankovich in brat Tony Ogric. Na zapadu osiroma v državi California sedaj, brat Frank Richter, v državi Illinois bode obiskala naročnike in druge rojake članica Christina Omaha, zakar želim, da ji gredo naročniki na roke, ter pomagajo vsestransko pri agitaciji za list Prosveta. Pooblaščeni so vsi nabirati nove naročnike in obiskati naročnike katerim je naročnina potekla. Filip Godina, upravitelj.

NOVO LETO, NOVE URE, NOVE CENE.

Dobili smo v celote prave Elegi mleka in čokola ure, ki so tako krasne, da boste takoj na prvi pogled kupili eno. Ure so vse prave Elegi ledilca in nekaj čisto novega. Dopljujejo en cent novi ledilci in način na katerih so največje ure krepljeno je v tem času priznani dolarji.

Ure so vse priznane, drži prvi čas po sekunde in vsake je garantirana. Če ne vse priznane, drži prvi čas po sekundi.

IVAN PAJK, 24 Main Street, Connemaugh, Pa.

IMAM NA ZALOGI PRAVE LUBASOVE HARMONIKE

tri in štirinštiri, držati, ustvari in štirinštiri uglašene, nemške, krajinske in chromatične, takor tudi kovček in harmonika.

IMAM TUDI PRAVE STAROKRAJSKE KOSE

doveli so vse v zvezdno pravo tovarne SENNENWERK-KREHFELD in Štajerske, do dolonci od 25 do 75 litarjev, po cenevki enam: Posamezna kosa po \$1.50, šest kosov skupaj ali vse po \$1.50. Klepetalne cordice, dvoje vrste, po \$1.00, trije pa hišni po \$1.00. BREZNOVO brusilni kamen, načilna vrsta po 40c.

Pri teh cenah je potrebno da vstavite: v narocišču vred, ki posluži tudi denar vnaprej. Radi kose uporabite vred, ki je 10% več narocišča od mene.

ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

ODHOD IN PRIHOD.

Na podlagi na poti se načini in po opravkih.

V STARII KRAJI.—Ako ste Vi med osmimi, ki se namenjajo v starii kraj te poslovne, tudi je v "Vestni krajci" da poslužite "zvezni" tiskovini ZAKRAJŠEK & ČEŠARK in New York, ki je množično po vsej temi v starii krajih in v celotni Ameriki. Vzpostavite zvezni poslovni kontakti in tako boste dosegli vred.

IZ STARICGA KRAJA.—Po 1. juliju t. l. bo novi prileg 4242 Jugoslovancev v Ameriki. Ako ste Vi posamezni članji tega kraljevstva, vam je v starii krajih in v New Yorku. Ocenite, da boste vse informacije, funkcije potrebuje potrebujejoči poskus ob usmeritvah v New York.

POZIJAJNE DEMARJE.—Tiskovina ZAKRAJŠEK & ČEŠARK ima svoje lastne direktorice s poslovi in poslovnimi bankami v starim kraju in je zato v stanju biti ročajem na sklopu pri poslovanju demarja. Njene poslovne pridajejo točno na zadajo počelo ter so upredljive hitro brez vseh očekovanj.

Ne pozabite tega, kadar poslužite denar v starii kraj.

Zveznična pojasnila se obvezita na

SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

70 — 9th Ave., New York, N. Y.

KLANEC

je težka pot k USPEHU

za tistega ki ne hrani

Ali mogoča in dosegljiva je za onega --

ki redno daje na stran del svojega zasluga.
Nobena stvar ne raste tako hitro in sigurno
kot dobro naložen prihranek.

Varčnost je potrebna za dober napredok, ki pa mora biti že v naprej zavarovan. Prihranjeni denar Vam daje možnost poslužiti se dobre prilike vsak dan, vedno v dobro svrhu. In poleg tega dela neprestano za Vas.

Če si želite zagotoviti hiter način k doblemu uspehu,
začnite hrani pri nas še DANES.

KASPAR STATE BANK

1000 BLUE ISLAND AVENUE, IN VOGAL 1916 CESTE

ILLINOIS.

Največja Jugoslovanska Banka v Združenih državah

IMOVINA \$14,000,000.00

Pomiljamo denar v Jugoslavijo po najnizjih cenah.
Predajemo parobrodne listke za v starii kraj in nazaj za vse linije.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi se ne vrajajo.

Naročnina: Žednjene države (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$8.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri meseca, in za inozemstvo \$8.00.

Najav na vse, kar ima nikoli z listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenia National Benefit Society.

Owned by the Slovenia National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of The FEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. pr. (March 21-22) poleg vašega imen na naslovu pomeni da vas je s tem dnevom potiskla naročnina. Ponovite jo pravno, da se vas ne ustavi list.

SLABA OBRAMBA.

V angleškem parlamentu je pričela dolgo časa razglašena debata o kapitalizmu in socializmu. Čas je bil kratek, kajti v dveh urah in tri četrti se ne mogo mnogo in temeljito debatirati. Ministrski predsednik je naznani, da bo več časa za debatiranje po velikonočnih počitnicah.

Za začetek debate pokazuje, da delajo zagovorniki kapitalizma ravno tiste napake, kot so jih delali pred trideset leti v nemškem državnem zboru, ko se je vrnila debata o bodoči socialistični "državi". Obramba kapitalizma je bila takoj v začetku slaba, kajti argumenti, s katerimi so nastopili nasprotniki socializma pokazujojo, da niso študirali socializma, marveč so le slišali nekaj o njem zvoni, in da ne pozna niti kapitalističnega sistema blagovne produkcije in distribucije.

Sir Alfred Mond, liberalni Lloyd Georgeve vrste, je nekote in očitno priznal bankrot kapitalističnega gospodarskega sistema, ko je delal, da delniška družba v kapitalističnem sistemu bankrotira, ako ima slabo vodstvo, zaradi tega se kapitalistične družbe brigajo, da ne pridejo v bankrot. Sir Alfred seveda ni pomisil, da je to priznal, ko je rekel, ako del gospodarske organizacije v slovenski družbi lahko bankrotira, tedaj se lahko dogodi, da bankrotira vse gospodarski sistem. Ako je bilo nemogoče enemu odvrniti bankrot, ki se je gotovo potrudil, da ne bankrotira, tedaj se logično ne more prepričati bankrot vsega gospodarskega sistema, kadar nastanejo tak razmere, da postane bankrot za vse gospodarski sistem neizogiben.

Značilno je, da so nasprotniki socializma govorili o državni kontroli blagovne produkcije in distribucije, da nista noben socialist ne trdi, da je končni cilj socializma državna kontrola blagovne produkcije in distribucije. Socialistična kontrola blagovne produkcije in distribucije je nekaj več kot privatna in državna kontrola. Socialistična kontrola pomeni, da bodo vodili blagovno produkcijo in distribucijo najbolj brihtne glave, ker se bo človeštvo do takrat, ko bo uvedeno socialistično gospodarstvo že tako razvilo, da ne bo dovolilo voditi blagovne produkcije in distribucije ljudem, ki imajo rezanico v glavi, kar to opažamo danes na mnogih krajih pod privato kontrolo in ponekod tudi pod državno kontrolo. V današnji družbi je najvišji cilj obogatenje posamezne osebe, v socialistični družbi bo pa blagostanje vseh. V današnji družbi pojejo slavo tistim posameznikom, ki so z raznimi zvijačnimi potezami na račun drugih splezali na vrh, v socialistični družbi bo pa štel nekaj tisti, ki zna voditi in sicer tako voditi, da ne bo nihče trpel pomanjanja.

V današnji družbi se lahko prepričamo, da so velikokrat dobro nagradeni tisti, ki imajo najmanj sposobnosti za vodstvo blagovne produkcije in distribucije.

Oče je na pr. imel sposobnosti za vodstvo. Spravil je skupaj lepo premoženje, zapustil je razna podjetja. Za njim so sprejeli vodstvo njegovi sinovi, ki so bili navadni zavajalci in niso imeli najmanjih zmožnosti za vodstvo podjetja. Najeli so druge ljudi, da so vodili zanje podjetje, medtem ko so sami zavajali, kar so držali ustvarili s pridnim delom. Taki slučaji pa danes niso posamezni, ampak se vedno bolj množe. O ženah in členih industrijskih, finančnih in trgovskih knezov pa sploh ne govorimo. Pogledati je treba le v veliki dnevnik in kolono, ki nam prikazuje o zabavah "višjih tisoč", pa se hitro prepričamo, kako koristne so te žene za človeško družbo.

Razprava, ki je pričela v angleškem parlamentu o kapitalizmu in socializmu, bo pridobila na tisoče in tisoče novih privržencev socialistu. Njen učinek bo tak, kot je bil debate v nemškem državnem zboru pred trideseti leti. Po končani debati v nemškem državnem zboru so se socialisti množili v Nemčiji kot gobe po dežetu. Tak bo zdaj učinek razprave v angleškem parlamentu med ljudstvom, ki govore angleški jezik. Kadar se vrše take razprave, hoče ljudstvo priti resnici do dna. Najprvo si naroči stenografični zapisnik o razpravi in ga pazno prečita. Na to pa seže po socialističnih knjigah, da se seznaniti s socialističnimi nauki iz prvega vira, to je od ljudi, ki zagovarjajo in priznajo socializem. Sežejo tudi po knjigah, ki napadajo socializem, ali pri paznem čitanju in študiranju obojih spisov jim zdrav človeški razum povr, da so argumenti na strani socializma. In to je vzrok, da ima socializem med izobraženimi ljudmi vedno več privržencev in da gre bodočnost njem.

"Kralj na Betajnovi."

Dramski odsek soci. kluba St. J. S. Z., Chicago, Ill., je vpravil dne 1. aprila popoldne v dvorani Č. S. P. S. na 1128 W. 18th Street, Chicago, Ill., Cankarjevo dramsko "Kralj na Betajnovi."

S strahom v srcu sem želil na to vpravitev, zakaj, tolmachiti ljudstvu nadvise globoke Cankarjeve misli in ustvarjalci silne značajke v njegovih klasičnih in neprecenljivih dramatičnih delih je težka, kako težka naloga. Treba je pri tem skrajne pridnosti in dobrane nadarjenosti. In še se vselej niti splošno priznam slovenski dramatski močem ne posrediti pogoditi igrinega smisla ter vpraviroriti v njej ljudi tako, kakor si jih je zamislil naš veliki pisatelj in neumrljiv dramatik Ivan Cankar.

Pa tisti strah se mi je v veliko veselje razblinil in nič. Igralno obje se je dobro zavedalo tiste težke naloge, ko se je lotilo vzbujanja, in nasplošno ni delalo zadajo nedeljo nobene krivice kramni in pretresljivi dramski "Kralj na Betajnovi." S prizorijivo bi bil skoraj gotovo zadovoljen telo Cankar sam, še bi bil zraven,

"Kralj na Betajnovi" je globoko zamišljena in kakor vse druga imenitna dela Cankarjeva tehnično skoro brezhibna pa v nedosežno lepem jeziku pisana drama v treh dejanjih. Ivan Cankar je v njej kakor vsepravod drugod podal svoje silne misli povite v kar najdragoceniji žamet naše lepe, gibčne in blagovne slovenske govorice. Če poslušaš to kleno govorico v njegovih dramah, ali če jo čitaš v njegovih klasičnih povestih, se ti zdi, kakor bi slišal najlepšo godbo v najpopolnejšem skladaju. Vsaka beseda ti je na pravem mestu. Nobene ne manjka. Nove stavek ni odveč. Če bi ga manjkalo, bi nastala vrzel. Če le kolikaj pričneš njegovim besedam, že nastane noselgasje. In kadar hoče biti ta ali oni naši pse drugi "Cankar", pa si izposoja Cankarjeve stavke, opazis nemudoma, da sodijo tisti stavki edino v njegova dela pa nikam drugam.

"Kralj na Betajnovi" je Cankarju fabrikant Jožef Kantor.

Ta predstavlja tisto brutalno in brezobzirno silo, ki gra preko truplje ljudskih mas, katerih hodje do sedi svoje samopasne in sebične namene, silo, ki se po malih slovenskih krajih pojavlja v obliki krajevnih denarnih mogotov in verskih zastopnikov, po državah v obliki absolutističnega monarha in te ali one religije, a po republikah pa v obliki lakomnega velekapitalista. Cankar je hotel s to dramo pokazati nekaj takega našim ljudem v starji domovini, ki jo je ljubil a pravo iškrenostjo, ker ji je želel dobreih in poštenih voditeljev. Zato je židal resnično gniloho in lumparijo, ki se je čedalj bolj žiral med kovarskimi politikarji in takozvano "boljšo" družbo.

Z Maksom, ki je bil človek že v mladih letih, pa ves navdušen za vse lepo in dobro pa pošteno, je hotel viramatik predočiti ljudske mase, ki se sicer bori proti svojim zatiralecem in krvoseson, ali so pa še vedno prelahkomislene in prenainive, da bi se moglo za vselej iznenediti tistih pijač.

Maks in Jožef Kantor — ljudstvo in brutalna nasilnost brezsrčnega kapitalista — ta se bora na življenje in smrt. In ker je bil Maks predoben in prepostljiv, je podlegel Kantorjevi zahrbitnosti. Kantor je ustrelil Maks, in sodna oblast, oslepljena vselj Kantorjeve močnosti in silne vplivnosti, je naenoste morilca odvela nedolžnega človeka Franca Bernota v jebo.

Tako je lahko po dolaj povedanem sklepamo, kateri vlogi sta glavni v tej drami. Maksova in Kantorjeva. Nju podpirata, oziroma spremljata vaški župnik in Franc Bernot, ki je bil posestnik in absolutorij tehnik.

Ni pa treba misliti, da so vse druge vloge malenkostne in da bi jih kritik lahko prezri ali pa omenil kar takole mimogrede. Ne, ninkakor ne. Cankar je izrabil za dovrjenost svoje drame vsako osebo.

Zato mora biti v njegovih dramatičnih delih igra na vsaka vloga s kar največjo pažljivostjo in umetnostjo.

Jožefa Kantorja je igral zadnjelo. John Olip s tisto pažljivostjo, s katero je treba igreti Cankarjeve drame. Njegove kretanje so bile pravilne, njegov glas zadiran, ukazovalen, strogi, rezek in močan. V prvem dejanju je bil, ne vem, nenda nekoliko prebojč. Ali potem se

je popravil ter v drugem in tretjem dejanju je dosegel višek svetlosti. Le toda ko se je Maska v svojem obupu svoji hčeri ter jo prodrl prijaznosti in otroške ljubomi, ni bil tak, kakor bi moral biti. Njegov glas bi moral biti nečesar. Na splošno pa je vloga vloga Jožeta Kantorja v srednjih rokah.

Kantorjev nasprotnik Maka je bil Joško Ovenc. Ta vloga ni mogo biti v boljših rokah. Bila je takoreč umetniško dovrjenja.

Maksova tekme v ljubazni do Kantorjeve hčere Frančke Franc Bernot je bil Ivan Mošek. Njegove kretnje so bile izvrstice. Vloga je bila dobro naštudirana in zamišljena, le njegov glas je bil dostrukrat pretih. Na dolnjem koncu dvorane ga ni bilo čuti skoraj nič. V nekaterih trenotkih se mi je zdele, da je bil Mošek malo plasen, kar pa ni nič čudnega, če pomislimo, kako si je vse osobje na održi prizadevalo, da bi ne delalo krvice piti Cankarju niti njegovemu delu.

Tiha sila, ki se je pašla ob krijevino blagostanju fabrikanta Kantorja ter seveda v vseh nešednih rečeh držala z njim, je bil vaški župnik. Njegovo vlogo so poverili Frančku Udoviču. Maska je bila pogodenata prav imenitno, ali kretanje se načemu Frančku niso posrečile topot. Priznati pa moramo, da si je Udovič prizadel biti župnik, kolikor je le bilo v njegovem modu. In zato niso bile napake, ki jih je delal, tako velike in tako očite, da bi kvarile splošni vtis te vpravirorite. Vpraviroriti duhovniške vloge je težko, ker so duhovniki pač iz tistih krogov našega življenja, s katerimi pridemo redkodaj v določeno in ki nam jih sploh treba niti.

Kantorjeva hčera Hansa je bila v rokah Marije Kovadeve, njuna ženske Frančke v rokah Angeline Tich. Bivšega štacunarja in kršmarje Krne je igral Filip Godina, ki je v prvem dejanju enkrat prišel prekmalu na oder, valedi česar je moral John Olip v Kantorjevi vlogi pridejati nekaj besed, ki jih ni v Cankarjevem delu.

Sodnika nam je predstavil Frank S. Tavčar, sodnico Frances A. Tavčar, adjunkta Jack Marinh, Lužarico Marija Udovič, Kantorjevega oskrbnika, Donald Lotrič, Koprice Chas. Rener, prvega kmeta Frank Vičič, drugega kmeta Josip Sernel, a tretjega pa Chas. Pogorelec. Otroci so

za dobro držali.

Vsi ti so častno rešili vsak svoj vlogi. Lužarica (mrs. Marija Udovič) je bila naravnost izvrstna. In dramatičnemu vodstvu bi priporočil, naj bi tej igralki povzročil v svojih prihodnjih vpraviroritvah kako večjo vlogo.

Vpravirorite je napravila tako dober vtis na občinstvo, ki ga je bilo le malokdaj v tolikem številu v tej dvorani. Hčka je bila demala polna. Scenerija je bila primerna. Uspeh vpravirorite je bil.

Zdenko Novak.

STARODAVNO MESTO ODKO-PANO.

Merida, Yukatan, Mehika. — Preiskavanje majaških razvalin Čichenice je pravkar dokončal ameriški znanstvenik dr. Sylvanus G. Morley. To je prineslo na dan dokaze o civilizaciji, ki sega nazaj v sredino petega stoletja pred Kristom. Ta civilizacija je po Morleyjevem mnenju najnaprednejša od vseh, kar jih je bilo na zapadni polobli pred razkritjem Amerike po Kristoforu Kolumbu.

Preiskavanje se je bilo pričelo pred dobrimi desetimi leti, a je bilo prekinjeno vsej vojni. Stvar se je nadaljevali pred enim mesecem.

Verska in civilna sredina in tloris teh razvalin krijejo ozemlje, ki je dve milji dolgo in eno široko. V vseh smereh od teh točk je videti na tri do štiri milje daleč ostanke poslopij, zidanih iz kamna. To so piramidi, veže, balkoni, trgi in potlakana pote.

"Razvaline Čichenice so zaviljane največjega mesta nove majaške države, ki je bila ustanovljena najbrž sredi petega stoletja pred Kristom. Ustanovili so jo kolonisti iz starih državnih mest severne Gvatemale," je rekel dr. Morley.

Verska in civilna sredina in tloris teh razvalin krijejo ozemlje, ki je dve milji dolgo in eno široko. V vseh smereh od teh točk je videti na tri do štiri milje daleč ostanke poslopij, zidanih iz kamna. To so piramidi, veže, balkoni, trgi in potlakana pote.

"Razvaline Čichenice so zaviljane največjega mesta nove majaške države, ki je bila ustanovljena najbrž sredi petega stoletja pred Kristom. Ustanovili so jo kolonisti iz starih državnih mest severne Gvatemale," je rekel dr. Morley.

"Razvali se je nov kult, po katerega so metalni najlepši ženski v naravnem vodnjaku, ki je bil 180 čevjev v premetu in 70 čevjev globok, kot štete razdeljenim deževnim božicam v čast, kar je bilo suša. Ta vodnjak, oziroma atudenci je sloven nedaleč. Romarji so prihajali od bližnjih in oddaljениh ter prislaščali razne darove bogovom v čast.

"Čichenica je bila prava pravčica Maka vsemu majaškemu svetu.

"Ruski učenjak iznašel zdravilo za slepe."

Petrograd, Rusija. — Profesor Katz, 53-letni špecialist za očlane bolezni, je naznani te dni, da je iznašel sredstvo, ki povrne vidnino na polovici slepcev na svetu. Tudi oni, ki so se rodili slepi, bodo videli. Zdravniki vseh delov bodo kmalu obveščeni o podrobnostih iznajdbe.

Katzova iznajdba obstoji iz polunestrega očesa iz celuloida, ki se vtakne v očene jamice in spoji z živci in slepec vidi. V službu, da so tudi očesui žive mrtvi, potem novo oko ne pomaga. Katz pravi, da polovica slepcev ima dobre živce, zato bodo lahko videli. Ampak Katz želi pomagati tudi onim slepem, ki imajo mrtve živce v očesu in zdaj dela na novem pripomočku, na takozvanem optofonu, s pomočjo katerega se svitloba transformira v glas.

Dne 2. aprila je Katz demonstriral svojo iznajdbo ženski, ki je bila slepa od rojstva. Izrezalji je mrtvo oko in vtaknil v jambino celuloidovo oko, katero je spojil z očesnim živcem. Živec je prvič imel priliko funkcionskih značajk, da se zadrži. Katz je petnajst let delal na tej iznajdbi.

Ljubavnih afér in tragedij v bogatinah slojih ni konča ne kraj. Zdaj pa je kateri bogatin umorjen od prevarejne ljubice. Drugi bogatin je zapleten v umor lepe dame. Propade banke in pride na dan, da je bank

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J.
in čitaljev Prosvete.

Bronwood, Mich. — Naše društvo "Vila Velebita", št. 323 je vložilo svojo sejo dne 11. t. m., o kateri sem primorgan oposoriti skaterje člana tega društva radi neprilika, ki so se dogodile na društveni seji. Nadzorni odbor, ki je imel pregledati društvene knjige, kater je bilo odrejeno, ni bil prijeten polnočitljivo. Dva sta bila skončna, katera prosim, da se udeležita prihodnje seje in poročata vročke, ki so ju zadržali, da nista mogla k seji, in tako opraviti svojo dolžnost. Če tega ne storita, bo društvo postopalo na prav njima po pravilih.

Pri tej seji smo sprejeli v naše društvo trinajst novih članov. Mislim, da jih je v veliki meri pripeljalo do tega pristopa dejstvo, da smo pri našem društvu skončili društveno pristopljeno. — Ako Slovencem ni znano, zakaj morajo plačati takoj visoko prispolino pri vstopu k jednoti, mislim, da bo zanimalo vsakega Slovence, da opisem, kako stvar stoji. Bratje in sestre Slovenči, ki se nahajate v oni naselbini, ker hočete postati člani društva Slovenske narodne podprtne jednoty, morate razumeti, da pri vstopu plačate na vsak dolar boljšike podpore en dolar. Tako če se zavarujete za dva dolaria, plačate dva dolaria pristopljene, ako se zavarujete za tri dolarie, plačate tri dolarie itd. Drugače pa plačate poleg te pristopljene po en dolar v društveno blagajno. Pomnite, kadar pristopite k S. N. P. J. da s tem pristopite k eni najboljši organizaciji v Ameriki, ker takih pogojev kot so pri jednoti ne dobite pri nobenem drugem društvu ali organizaciji. Jednota namreč bolj kot katerokoli drugo društvo in dasi že pred nedavnim ustavljena v primeri z drugimi starejšimi organizacijami ima že nujen uspeh.

Tu poznam nekotru društvo, ki je teje 40 članov že kaže dve leti, niti več ne manj, dočim ima naše društvo vedno nekoliko novih članov. Krvda, da nimajo več novih članov, pa je, ker naši člani se še premalo zanimajo za agitacijo, za društvo in jednoto. Tako še danes dobimo Slovence, ki ne vedo, kaka je njih. Živiljenjska pot. Delavnost vsakega člana je, da takim sorokom pokale ono pot. Tako bomo napredovali in naše število se bo močilo. Človek sam, najsibro kdorkoli, ne more vsega, čeprav do tega pride. Treba je, da se zajedno borimo vsi.

Na zadnji seji našega društva je bilo sklenjeno, da vsak član mora plačati po 15c v društveno blagajno, kar velja za vse člane, kateri so oddaljeni od nas, ter tudi za člane, ki so bolni in niso bili na društveni seji.

Najboljše je, da vsak član, ki je v bližini, pride na sejo in mu je tako jasno, kako je delo pri društvu in znano mu je o vsakem oficijskem naznanih, ker množina članov ne zna pisat v čitatelj. Če pridejo na sejo, lahko vse potrebno si najde.

Torej, kaj nam nudi politična organizacija? Daje nam priliko siliati dobre delavske govorilice, nudi nam dobro čitvo v delavskih listih in dobroj ter podučnih knjigah. V politični organizaciji se tvorijo razni odseki za kulturo vzdajanje delavstva; pri odsekih se vežbajo v petju, godbi, dramatički itd.

Vse to je za nas delavec nekaka duševna hrana ali izobrazba, katera je delavstvo prav tako potretna kakor vsakdanji kruh. Delavec brez duševne hrane je mrtev in popolno orodje kapitalizma. Pred kratkim časom smo pri takojšnjem klubu ustanovili lastno čitalnico, v kateri se nahaja precejšnje število lepih in podučnih knjig. Sedaj se je ustanovil dramatični odsek pod vodstvom Johna Underwooda. Moči v dramatičnem odseku so dobre in zanesljive, kar je tudi dokaz, da bo odsek napredoval. Od časa do časa bo prirejal igre in predstave, od katerih bo imelo občinstvo dužnvi včetek ter razvedrilo.

Omenjeni dram. odsek priredil prvi dve šalogni dne 1. aprila, t. i. ob drugi urji popoldan v prostorih High School Auditoriuma. Prva vprizorenca igra se imenuje "Soprog njegove žene".

Ta nesrečna vojna je povzročila marsikaj neljubega in tako tudi naši Urški povzročila precej neprilik. Njen mož Tone je moral na vojško in treba mu je bilo Urško zapustiti brez varstva. Imel pa je dobrega prijatelja Jožeta, ki je po Tonetovem odhodu v vojno skribel, da je dobra Urška imela družbo in naposled, ko je Urška prejela brzoj, da je Tone mrtev, se je z Jožetom poročila. Naenkrat pa prejme Urška obvestilo, da Tone prihaja z vojsko domov. To je povzročilo velike skrbi Urški in Jožetu, kako se bosta zagovarjala pred Toneom. Vse to in še več je imelo občinstvo priliko videti in slišati, kar je vsekakor povzročilo obilo smeha.

Druga igra je bila "V nedeljo zjutraj". Ko je Marko prišel po domov, ne da bi ga bila kaj slisa njegova žena Mary, je prepozavši, da je nedelja, kliče, da je čas vstati ter oditi na delo. A ubogi Marko še sp in v sanjah igra kart in metije ase na mizo. Tudi v tej žalogni je neštečno žalihvali prizor, ki so vzbudili med občinstvom veliko smeha. — John Goršek.

Ko pridejo naše članice na sejo, da plačajo asesment, je treba, da se tudi v njih prisotnosti obvezamo kot se spodobi. Treba je pozbiti na to, kar je bilo nekoč, malo bolj gledati na dostojnost in to bo v korist društva in jednoti. Mislim, da vsak član, kadar bo drži v miru par ur, dokler ni opravljen društveni poslov. Ni treba, da bi drug drugega

kritizirali, ako je kateri član prizadet po pravilih, ni treba tožiti člana, koji vpošteva pravila, temveč samega sebe, kdo ve, da je sam zakril ter ni bil na pravem potu. Ako kak član po pravilih nima prava na bolniško podporo, mora priznati, da je tem potom kralj pravila še samo s tem, ker je dolžil drugega člana, da je oni kriv. Vsi se moramo pobrigati, da bomo razumeli pravila in iniciative ter referendum naše organizacije. Tako bo vsem prav in ko se bomo najedili, bomo vzel pravila v roke. Rekli bomo, da so pravila kriva, katera smo sami napravili.

— John F. Flow.

Springfield, Ill. — Ogromno je breme, ki ga prenaša ravno ljudstvo, kajti povsed je izkoriscano ne glede na to, kake narodnosti so. Seveda, glavni povzročitelj vsega gorja, muk in trpljenja je kapitalizem, kajti on vidi, da se mase revnega sloga ne zavedajo svojih pravic in si ne znajo poiskati poti, po kateri bi se dalo odpraviti vse gorje in krivice.

Vprašanje torej nastane, kje je tista pot, po kateri naj bi šlo revno ljudstvo, da pride so svojih pravic.

Ljudstvo potrebuje izobrazbe in zavednost in ko bo to

zaznalo, da sta mu izobrazba in zavednost potrebni, tedaj se bo podalo na ono pot do pravice. In če hoče doseči, to se mora odločiti na pot, ki vodi v organizacijo. V organizaciji se pridobi moč, izobrazba in zavednost, torej je dolžnost delavca, da je organiziran strokovno, politično in gospodarsko. Te organizacije skupaj poslujejo jedro, ki je za delavce potrebno, da se ga poslužimo, in tisto glavno jedro v teh organizacijah je izobrazba. Pretežna večina delavstva se pa še ne zaveda o potrebi imenovanih treh organizacij, vsaj med Slovenci v glavnem še previduje mnene, da čutijo le potrebe podprtne organizacije ali da so v društvu. Večina misli, da to zadostuje. V splošnem lahko trdimo, da prav v politični organizaciji je glavno mesto za nas delavec, kajti potom ne pridev prej ali slej do svojih pravic.

Torej, kaj nam nudi politična organizacija? Daje nam priliko siliati dobre delavske govorilice, nudi nam dobro čitvo v delavskih listih in dobroj ter podučnih knjigah. V politični organizaciji se tvorijo razni odseki za kulturo vzdajanje delavstva; pri odsekih se vežbajo v petju, godbi, dramatički itd.

Vse to je za nas delavec nekaka duševna hrana ali izobrazba, katera je delavstvo prav tako potretna kakor vsakdanji kruh. Delavec brez duševne hrane je mrtev in popolno orodje kapitalizma. Pred kratkim časom smo pri takojšnjem klubu ustanovili lastno čitalnico, v kateri se nahaja precejšnje število lepih in podučnih knjig. Sedaj se je ustanovil dramatični odsek pod vodstvom Johna Underwooda. Moči v dramatičnem odseku so dobre in zanesljive, kar je tudi dokaz, da bo odsek napredoval. Od časa do časa bo prirejal igre in predstave, od katerih bo imelo občinstvo dužnvi včetek ter razvedrilo.

Omenjeni dram. odsek priredil prvi dve šalogni dne 1. aprila, t. i. ob drugi urji popoldan v prostorih High School Auditoriuma. Prva vprizorenca igra se imenuje "Soprog njegove žene".

Ta nesrečna vojna je povzročila marsikaj neljubega in tako tudi naši Urški povzročila precej neprilik. Njen mož Tone je moral na vojško in treba mu je bilo Urško zapustiti brez varstva.

Imel pa je dobrega prijatelja Jožeta, ki je po Tonetovem odhodu v vojno skribel, da je dobra Urška imela družbo in naposled, ko je Urška prejela brzoj, da je Tone mrtev, se je z Jožetom poročila.

Na zadnji seji našega društva je bilo sklenjeno, da vsak član, ki je v bližini, pride na sejo in mu je tako jasno, kako je delo pri društvu in znano mu je o vsakem oficijskem naznanih, ker množina članov ne zna pisat v čitatelj. Če pridejo na sejo, lahko vse potrebno si najde.

Član, ki se ne bodo vzdržali mirno pri društvenih sejih in kadar bomo razpravljali o društvenih posloih, bodo suspendirani za dva meseca, ne en mesec. V dvajsetem stoletju smo, ko se ljudje v večini štejejo za izobražene, tako mislim, da ni lepo videti človeka, ki se ne zna moralno obvezati. Ne stavljamo v dopis nikakih imen, ali kadar se kaj takega priti drugi, verujte, da bom. Ne maram videti nikogar, ki se noče podvredni in upoštevati pravilne organizacije. Ce član ne pride, kaj se ne, sam ne ve, kaj dela, toda zapomnite si, da vsak tak krški dostojnost bratstva, tako tudi, če ne sname z glave po-kivala. Ni se nam treba odkriti nikomur, a pravilo dostojnosti od nas zahteva, da smo dostojni v naši slogi in čarterju, ki reprezentira naše bratstvo. Razumno naj vidijo, da je treba biti dostojen v upoštevanju našega pravila: "Vsí za enega, eden za vse!" In kot je videti med razumnimi člani, je treba upoštevati, kakor tudi to, da je pri seji pre-povedano kajenje.

Ko pridejo naše članice na sejo, da plačajo asesment, je treba, da se tudi v njih prisotnosti obvezamo kot se spodobi. Treba je pozbiti na to, kar je bilo nekoč, malo bolj gledati na dostojnost in to bo v korist društva in jednoti. Mislim, da vsak član, kadar bo drži v miru par ur, dokler ni opravljen društveni poslov.

Ni treba, da bi drug drugega

Detroit, Mich. — Zadnje čase je bilo v tem listu par dopisov iz Detroita, v katerih so bili opisani tekuši delovni razmeri jasno povoljno. Iz raznih krajev sem dobil več pisem od raznih rojakov, ki me vprašujejo, da oni določi edgovarjajo resnici ali ne. Ker ne morem vsakemu posebej odgovarjati, hočem malo opisati, kar se tiče vseh, ki so mi pisali.

Obrat v avtomobilski industriji je precej dober. Delo v Fordovih tovornih se dobri, plača je \$5 za osmurno delo za začetek, po par mesecih pa je več. Neizkušeni delaveci dobijo delo pri Fordu najlaže in tudi plača je kot za takce najboljša. Nikomur pa, ki misli priti sem, ne svetujam, da bi je mal s seboj družino, kajti stanovanje za družino se težko dobije. Vaak naj pride poprej sam, da dobri delo in se malo privadi, dobi kako stanovanje in še potem spravi som družino. Ne prevažam pa odgovornosti, da bo do delo, ali da se mu bo tu došlo in da bo srečen. Vaak naj pride na svojo lastno iniciativno. Nočem, da bi mi kdo odčital potem, ko bi mu šlo slabko, da sem ga jaz spravil sem. Če mu gre dobro, se itak nikdo ne spomni na onega, ki mu je bil v prvih dneh v posode.

Hrano je pri Slovencih težko dobiti, ker se Slovenci tu bolj malo pečamo s tem. Menda se vsi bojimo slabih družinskih razmer, ki včasih nastanejo ravno radi "boardarjev". Najbolje je dobiti sobo in hoditi na hrano v restavracijo. Pečarji lahko prinesajo svoje lonce s seboj, kranjske klobase pa se dobre tudi tu. Ljudje, ki so vajeni imeti ljudi na hrani, bi tu lahko shajali, kadar dobijo primereno stanovanje.

Zadnje čase je je sem preselil precej premogarjev, nekateri ostanejo, drugi gredo nazaj kopat črni dijamant. Pravijo, da je ono boljše, ter da je tu preveč bosov in ljudje niso organizirani. Resnica je, da organizirani delavci tu nismo, koliko je bosov in rudnikih pa ne vem, ker tam nisem nikoli delal. Sijajnih delavskih razmer tudi tu ni, kot nikjer pod sedanjim sistemom. Kakor jih pa kdo vidi. Oni, ki zasluži \$1.50 na uro in vidi samo sebe, vidi dobro, oni, ki zasluži 50c na uro, vidi drugače. Vsak je svoje srečen, kovač, miserijski pa je povsed dobiti na poti.

Hrano je bilo že elizati izza zadnjih stavk, koliko zmanjševanja in preziranja morajo pretrpeti tak zavedni delavci, nekaj od delovodij, nekaj pa od stavkokazov samih. Nismo pa še čuli, da bi bilo kdo toliko pravičen, da bi odklonil plačo, za katero se ni boril do katere ni upravičen.

V istem zapisniku smo čitali poročilo predsednika poročnega odbora, ki je poročal o na stavku nanašajočem se slučaju, da je poročni odbor potrdil sklep dotičnega društva v zadovi stavkokazov, kateri so bili izključeni. Častitamo! To nam pa vseeno dokazuje, da pri naši jednoti se ne deli pravica enako. Kar velja za Zadnjo Virginijo, ne velja za Novo Mehiko.

Končno protestiramo proti takemu pristanskim razsodbam in svetujemo, da dokler imamo lepo dočakati pet let, da se dočakajo predstavniki naših pravilih, isto tudi vpraševamo za vse enako.

Za društvo "Pivka", št. 201 S. N. P. J. v Ludlowu, Colo: Mikael Fatur, predsednik; Martin Kovač, tajnik in Louis Ludvik, blagajnik. (Pečat.)

Odgovor: Glavni odbor ni na zadnji seji nikogar izključil ali opročeval zaradi stavkokazov. Glavni odbor je le sprejal poročila zaupnikov ali zastopnikov, ki so bili poslati v prizadevate krajce in je na podlagi teh poročil podal svoje mnenje.

Glavni odbor ne more po pravilih nalagati kazni stavkokazem. Za to so instance. Prva je društvo, druga glavni poročni odbor in tretja ali najvišja splošno konvencijska. Vsaka stranka, ki ni zadovoljna z razsodbo ene ali druge instance, ima po pravilih pravico do pritožbe do najvišje instance. Kadar najvišja instance

99 centov no. Če pa jih ima človek, ki je bil v tem listu par dopisov iz Detroita, v katerih so bili opisani tekuši delovni razmeri jasno povoljno. Iz raznih krajev sem dobil več pisem od raznih rojakov, ki me vprašujejo, da oni določi edgovarjajo resnici ali ne. Ker ne morem vsakemu posebej odgovarjati, hočem malo opisati, kar se tiče vseh, ki so mi pisali.

Obrat v avtomobilski industriji je precej dober. Delo v Fordovih tovornih se dobri, plača je \$5 za osmurno delo za začetek, po par mesecih pa je več. Neizkušeni delaveci dobijo delo pri Fordu najlaže in tudi plača je kot za takce najboljša. Nikomur pa, ki misli priti sem, ne svetujam, da bi je mal s seboj družino, kajti stanovanje za družino se težko dobije. Vaak naj pride poprej sam, da dobri delo in se malo privadi, dobi kako stanovanje in še potem spravi som družino. Ne prevažam pa odgovornosti, da bo do delo, ali da se mu bo tu došlo in da bo srečen. Vaak naj pride na limanicu! Ali je mogoče kdo izmed njih več vreden kot kateri izmed nas?

Znani so nam slučaji izza časa stavk, ko so ostali doma vsi raznega samega (in dotični je bil na našo žalost Slovenc). Prvi dan je bil sam, drugi dan je še imel par tovornih, tretji dan več in tak do konca meseca septembra, vsako delavci v manjšini. In posledice? Kompanija je poslala svojega beriča z obvestilom, na katerem je bil sam predstavnik, da bo do delo, ali da se mu bo tu došlo in da bo srečen. Vaak naj pride na limanicu! Ali je mogoče kdo izmed njih več vreden kot kateri izmed nas?

Rečeno je dalje, da bi prizadeti moralni zapustiti naselbine, ako ne bili delali. Kaj pa je to za takce čudnega, mi smo jih morali vso zapustiti. Ali se je mogoče kdo vredel na limanicu? Ali je mogoče kdo izmed njih več vreden kot kateri izmed nas?

Cleveland, Ohio. — Kot je bilo poročeno, je članstvo društva "Naprej" na svoji seji 4. marca 1923, uvelio kampanjo za pridobivanje novega članstva ter opustilo začetek, da pride do konca meseca septembra plača iz društvene blagajne vsakemu predlagatelju \$1.00 od prvega novega kandidata in po \$1.50 od vsakega nadaljnega kandidata, tako da član, ki dobije 2 nova kandidata, sprejme nagrado \$2.50, če jih dobri 5, dobri od prvega \$1.00, od ostalih 4 pa po \$1.50, torej skupaj \$7.00. Ker plača S. N. P. J. stroške zdravljaka preiskave, se nudi sedaj vsekom, ki je bil član S. N. P. J., najboljša prilika pristopiti z manjimi stroški k največji

SEJE IN SHODI.

Cairnbrook, Pa. — Naznanjam članom društva št. 247 SNPJ, da je bilo sklenjeno na zadnji mesečni seji, da vsek član, ki se ne bo udeležil prihodnjih sejev dne 15. aprila, bo prispeval po en dolar v društveno blagajno. Te je sklenjeno vsele te, ker imamo za rešiti veliko zadevo za glavni urad od leta 1922. Prosim, da upoštevate to naznanilo in pride vsak član na sejo, da zadevo enkrat spravimo v red. Sobrata Joe Vidmarja in sobrata Joe Ivančiča, prejšnja načna tajnika, prosim, da se udeležite prihodnjih sejev in prinesete s seboj racune od leta 1922. Brez njih ne moremo priti do zaključku iz te pomote. Do svidenja 15. aprila. — Mike Penko, tajnik.

Somersel, Colo. — Vabil člane društva št. 298 v Somersetu, Colorado, da se udeležijo polnočestveno redne seje, ki se bo vrnila dne 15. aprila v navadnem prostoru. Na dnevin red pridejo tudi zadeve, ki se tičejo pogreba umrelga našega brata. Od seje so oproščeni bolni člani in oni, ki so oddaljeni več kakor tri mesece. — V. Koklich, tajnik.

Bishop, Pa. — Članom in članicam društva št. 203 naznanjam, da se bo osmego aprila vrnila seja, katere se po polnočestveno udeleži, ker imamo za rešiti več vaših stvari. Člane in članice prosim, da upoštevajo to naznanilo in se pozneje ne bo kdo jezil, da sklep društva ni veljavna niti povrnil je zadevo izredno sejo, kot se je to že zgodilo. Vsakdo naj prečita pravila, da sedem članov tvori kvorum in da so vsi zaključki veljavni pri takih rednih sejih. — Za društvo "V boji za svobodo", št. 203 — Mike Kodevar.

Royal, Pa. — Društvo "Ljubezen, hrstite!" v Royalu, Pa., je sklenilo na zadnji redni seji dne 11. marca, da bo rešilo več vaših društvenih stvari na prihodnji seji, ki se vrski dne 8. aprila. Društvo pozivlja vse, da se udeležijo te seje, ki se vrski v navadni dvorani v gledališču "Royal" ob dveh popoldne. Tolikoj na znanje vsemu članstvu. Briski pozdrav! — Martin Spoljar, tajnik.

Salem, Ohio. — Je sicer malo mesto in Slovenski in mnogo tu naseljeni. Kolikor nas je, spadamo razum par družin vsi k novu ustavnemu društvu "Sloga", SNPJ. Ta, ki pri prvi seji smo odredili, da se redne društvene seje vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu. — Društvo je pri nas po starem. Imamo nekaj prav naprednih fanfov, ki so se prekorčili 24. leto, torej so spoznani za senitev. Nevest pa ni! — J. V. Gordon.

Bolivar, Pa. — Z delom gre pre cel dobro, nismo se kaj pritoževati, le prevec ljudi je, tako, da je vsaka luka načinljena in dobimo le malo kar, torej tudi zaslužka ni dobroga.

Opazujam člane društva "Jelasic", št. 440, da se boli udeležujejo sej. Človeka je skoraj stram, ko se v tako velikem dvoransu udeleži seje komaj kakih 10 članov. Na zadnji seji je bil sprejet predlog, da ne kaže stornino v prid društvene blagajne. Zato bo društvo izdalo neke liste, katere naj si nabavi vsak član. Ce je oddaljen, naj si ponekaj listek stane 50c. Tolikoj na znanje članom. — Vinko Kinkela, pred.

Irwin, Pa. — Naznanjam članom društva št. 200, da se bo mesto prve nedelje vršila redna seja drugo nedeljo v mesecu, to je dne 8. aprila in prileže ob drugi uri popoldne v Slovenskem domu v Herminieju, No. 2. Pa. — Mike Pavlic, tajnik.

Harmarville, Pa. — Tem potom naznanjam članom in članicam društva "Rdeča podobnost", št. 472, da je bilo sklenjeno na zadnji seji dne 11. marca, da se naše društvo strinja z iniciativnima predlogoma društva "Sokol", št. 98 v Latallu, Ill., in društva "Zdravitev", št. 333 v Blainu, Ohio. Članstvo obenem tudi opominjam, da se udeležijo seje drugo nedeljo v aprili ob 10. uri dopoldne v prilici kompanijske bojnišnice, kajti imamo veliko vaših zadev za rešiti. Da se torej ne boste pozneje izgovarjali, da kdo ni vedel, kje in kdaj se je vršila seja.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob deseti uri dopoldne. Člani ste naprošeni, da to upoštevate. — M. A., tajnik.

Anton Zbašnik,
JAVNI NOTAR,

Room 206 Bawell Bldg.,
PITTSBURGH, PA.
(Nasproti sodnije)

Se priporoča rojakom in vseh notarskih poslih. Pritiske ali pridite osebno. Cene niske, delo točno in pravilno.

Ali že imate najnovojše gra-mofonske plešče?

Venček slovenskih Sveti večer-Katrinika polka-Pohib sem star sede 18 let-Ojta Polonica-in mnogo drugih novih. Znali smo cene za grafonico za 1 mesec.

Pritiske po novi ceni, ali se oglašite osebno!

ST. CLAIR JEWELRY & MUSIC CO.,
500 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Venček zalogata zlatina, ur, zalogata in plasti v vseh jesikih. Popravljamo ameriške in staro kraljske ure, ter vse delo jamicino.

Oba telefona:
Randolph 718-W
Princeton 1958-W

DOMAČA ZDRAVILA

V salangi imam jedilne dišave. Knaipovo jedilnovo kavo in importirana domača zdravila, katera prizoroda mgr. Knaip v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK

Pritiske po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina na kaj se rabi.

Prescription A-2851

je nelo slovencev soper revmatizem in tritanje. Pri vsaki steklenici je navedlo kako se rabi, steklenica \$1.25.

SEMENA.

V salangi imam najboljša in senečiliva poljšča, vrtca, vrtčična semečna in semečna na jedilnih dišavah in zdravilnih seliščih.

Pritiske po brezplačni cenik.

Kranjske kose

Kose z rinka in načeljiva jeha, 68. 70. in 78. centimetrov dolge \$1.75

6 kose s ringhi \$0.90

Brusni kamen \$0.25

Klopino orodje 1.00

Suhe grozdje in druge.

Muškatol, solo vlažna grozdja, 25. funtor \$1.10

Male droge gruske grozdje, baksa 25. funtor 7.75

Brinjeva jazda, vredna 125. funtor 7.00

Navedeno blago posiljamo poštne proste, samo pri grozdju ni Express vrednjajo.

MATH. PEZDIR,

Box 772, City Hall Sta.,

New York, N. Y.

Randolph 718-W

Princeton 1958-W

Oba telefona:

Franklin 1958-W

Randolph 718-W

Princeton 1358-W

Oba telefona:

Frank